

Μονομ. Πρωτοδ. Θεσ/νίκης 3579/1991

Πρόεδρος : Νικ. Δημήτριντας.

Δικηγόροι: Παν. Εφραιμίδης, Θεμ. Μύρτσος.

Με την κρινόμενη αίτησή του ο αιτών ισχυρίζεται, ότι στο βιβλίο, που έχει τον τίτλο ".....", το οποίο τύπωσε και κυκλοφόρησε στην Ελλάδα και το εξωτερικό το ..... (.....), εκτός από την ανεξάρτητη μελέτη του ..... με τίτλο ".....", περιέχεται και ανεξάρτητη μελέτη του με τον τίτλο ".....".

Ότι η καθής εκδοτική εταιρεία ".....", στις αρχές του έτους 1991, τύπωσε και κυκλοφόρησε για λογαριασμό της στην Ελλάδα και το εξωτερικό το βιβλίο της με τίτλο ".....", σε δύο τόμους, στον πρώτο απ' τους οποίους και στο κεφάλαιο ".....", αντιγράφονται και δημοσιεύονται αυτούσια κεφάλαια της παραπάνω ιστορικής μελέτης του, παράνομα και χωρίς την έγκρισή του και συγκεκριμένα στις σελίδες 320-322, 324, 325-327, 328-329, 330-332 του πρώτου τόμου της καθής, η οποία, κατά τον τρόπο αυτόν, προσβάλλει το αποκλειστικό του δικαίωμα επί του προϊόντος της διανοίας του και της πνευματικής του ιδιοκτησίας. Ζητάει δε να υποχρεωθεί η καθής να άρει την προσβολή, αποσύροντας από την κυκλοφορία τα βιβλία αυτά, να σταματήσει δε τη διάθεσή του προς το καταναλωτικό κοινό σ' όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, καταστρέφοντας τα αντίτυπα του πρώτου τόμου του βιβλίου της. Να υποχρεωθεί επίσης στην παράλειψη της προσβολής στο μέλλον δια της μη αντιγραφής των κειμένων του καθ' οιονδήποτε τρόπο και στην παράλειψη της αναδημοσίευσής των κειμένων του, άλλως να επιτραπεί τη συντηρητική κατάσχεση των κυκλοφορούντων ή μη βιβλίων. Να απειληθεί κατά της καθής χρηματική ποινή 1.000.000 δρχ. και να απαγγελθεί προσωπική κράτηση του νομίμου εκπροσώπου της διάρκειας τριών μηνών για κάθε παράβαση της εκδοθησομένης αποφάσεως και να διαταχθεί η δια του τύπου δημοσίευση του διατακτικού της αποφάσεως αυτής.

Η αίτηση αυτή, πλην του αιτήματος περί συντηρητικής κατασχέσεως των κυκλοφορούντων βιβλίων, το οποίο πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμο, διότι η συντηρητική κατάσχεση μόνο προς προστασία χρηματικής απαιτήσεως του δανειστού μπορεί να επιβληθεί (βλ. Π. Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, έκδ. 3η, σελ. 146, ΜΠρΑθ 2974/1981 ΕλλΔνη 23, 155), είναι νόμιμη γιατί στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 1, 6 έως 9, 11 και 13 του νόμου 2387/1920, όπως τροποποιήθηκε από το νόμο 4301/1929, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 60 ΑΚ και των άρθρων 731, 732 και 947 ΚΠολΔ και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της και τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, εφόσον ο αιτών επικαλείται επείγουσα περίπτωση (άρθ. 682 επ. ΚΠολΔ). Η καθής η αίτηση, με το από 11.4.1991 χωριστό δικόγραφο της ανακοινώνει την ανοιγείσα μεταξύ αυτής και του αιτούντος δίκη στους ....., επιμελητή εκδόσεως του όλου έργου (οκτάτομου) με τον τίτλο "....." και ....., συγγραφέα του επί μέρους άρθρου του τόμου με τον τίτλο "....." και τους προσεπικαλεί να παρέμβουν προσθέτως προς υποστήριξή της. Οι καθών η ανακοίνωση - προσεπίκληση εμφανίσθηκαν στο ακροατήριο και άσκησαν προφορικά πρόσθετη παρέμβαση υπέρ της καθής. Η ανακοίνωση - προσεπίκληση καθώς και η πρόσθετη παρέμβαση οι οποίες ασκήθηκαν παραδεκτώς είναι νόμιμες (άρθ. 81 επ., 91, 92, 686 παρ. 6 ΚΠολΔ) και πρέπει να συνεκδικασθούν με την αίτηση.

Κατά το άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 2387/1920 "περί πνευματικής ιδιοκτησίας", όπως τροποποιήθηκε από το νόμο 4301/1929, "η εντός του κειμένου, ίδιας συγγραφής παράθεσις αποσπασμάτων ή περικοπών εξ αλλοτρίων έργων ή εικόνων και σχεδίων συνδεομένων προς τον σκοπόν αυτής .... απαγορεύεται άνευ της εγγράφου αδείας των συγγραφέων". Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, όπως προκύπτει και από την εισηγητική έκθεση του ν. 4301/1929, η παράθεση μεγάλων αποσπασμάτων ή περικοπών από ξένο έργο, έστω και με παραπομπή σ' αυτό, απαγορεύεται χωρίς την προηγούμενη άδεια του δημιουργού του, εφόσον βεβαίως τα αποσπάσματα αυτά ή περικοπές, μεμονομένως λαμβανόμενα, εμφανίζουν πνευματική δημιουργία, φέροντα τη σφραγίδα της προσωπικότητας του δημιουργού του έργου απ' το οποίο λήφθηκαν. Αντιθέτως, μικρά αποσπάσματα ή περικοπές από ξένο έργο επιτρέπονται να παρατίθενται ελεύθερα, εφόσον αυτό γίνεται για τη στήριξη ή την ενίσχυση της γνώμης εκείνου που κάνει την παράθεση ή για τη διατύπωση κριτικής κατά της ξένης γνώμης και δεν κάνουν το έργο, όπου παρατίθενται τα αποσπάσματα, αυτά ή οι περικοπές, ανταγωνιστικό εκείνου του έργου από το οποίο λαμβάνονται (βλ. αιτιολογική έκθεση ν. 4301/1929, Γ. Κουμάντου, Πνευματική ιδιοκτησία, έκδ. 3η, σελ. 296 επ., σχόλια, ιδίου κάτω από την απόφαση ΜονΠρΘεσ 538/81 ΝοΒ 29, 738, Ιωάννου Λυκιαρδοπούλου, πνευματικής ιδιοκτησία, έκδ. 2α σελ. 200, ΕφΑΘ 6415/1972 ΕλλΔνη 14, 609, ΜπρΑΘ 15951/198 ΕΕμπΔ 90, 534).

Στην προκειμένη περίπτωση, πιθανολογήθηκαν, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, τα εξής: Η καθής εταιρία με την επωνυμία ".....", πριν από λίγα χρόνια ανέλαβε την προσπάθεια να εκδώσει το έργο ".....", που αποτελείται από οκτώ τόμους. Οι δύο τελευταίοι τόμοι του έργου αυτού, αποτελούν το λήμμα ....., στον πρώτο, από τους οποίους περιέχονται, όπως ισχυρίζεται ο αιτών, αυτούσια κεφάλαια της ιστορικής του μελέτης ".....", που περιλαμβάνεται στο βιβλίο που κυκλοφόρησε το έτος 1987, το ..... (.....), στην Ελλάδα και το εξωτερικό με τίτλο ".....", όπου περιέχεται και η ανεξάρτητη μελέτη του ....., με τον τίτλο ".....". Πραγματικά, στις σελίδες 320-322, 324, 325-326, 328-329, 330-332 του παραπάνω τόμου του καθής, τον οποίο συνέγραψε ο δεύτερος των παρεμβαινόντων και επιμελήθηκε ο πρώτος απ' αυτούς, περιέχονται αποσπάσματα και περικοπές ιστορικού κυρίως περιεχομένου, τα οποία κατά το πλείστον περικλείονται εντός εισαγωγικών όταν παρατίθενται αυτοτελεξί, όπως, εξάλλου περικλείονται εντός εισαγωγικών και στη μελέτη του αιτούντος. Αυτό σημαίνει ότι και ο αιτών έλαβε τις περικοπές αυτές από άλλο έργο και δεν είναι πνευματικό του δημιούργημα. Ο μάρτυρας του αιτούντος, ..., τακτικός καθηγητής της νεοελληνικής ιστορίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης, καταθέτοντος ενόρκως μεταξύ των άλλων είπε ότι: "...στο τέλος του δίτομου έργου γίνεται μνεία του έργου του ..... Η εργασία του ..... είναι στηριγμένη σε πρωτογενές υλικό. Τα έγγραφα που πήρε για υλικό ο ..... είναι ξένο και δεν είναι δικό του .... δεν είναι πνευματική του ιδιοκτησία και δεν μπορούσε να πούμε για κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, γιατί στο τέλος γίνεται μνεία του έργου του ..... Ο τίτλος δεν ανήκει στον ....., αλλά στην ιστορία...". Εφόσον, λοιπόν, τα ιστορικά γεγονότα είναι όμοια και δεν αποκλείεται οι πηγές των συγγραφέων να είναι ταυτόσημες, δεν σημαίνει ότι ο μεταγενέστερος συγγραφέας συγγραφέας αντέγραψε τον αιτούντα, εξάλλου, καίτοι δεν μνημονεύεται ιδιαίτερος στις παραπάνω σελίδες του έργου της καθής από ποιές πηγές λήφθηκαν τα αποσπάσματα, αυτά διαπιστώνεται δια της αναδρομής στη γενική βιβλιογραφία, η οποία παρατίθεται στο τέλος του δίτομου έργου της καθής. Ύστερα από τα παραπάνω πιθανολογηθέντα, οι ενέργειες των καθών δεν αποτελούν παραβίαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας και επομένως η αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.